

RAPORT

o stanie gminy 2020

To prawda, że jesteśmy jedną z najbogatszych gmin w całym kraju. To powód do dumy, ale i zobowiązanie do rozsądnego gospodarowania finansami, bez zbędnych wydatków i nieuzasadnionych działań. Bogactwo gminy nie jest

i nie może być przyzwoleniem na rozrzutność i finansowane zadań wykraczających poza zadania własne gminy, jasno określone w przepisach prawnych. To właśnie dzięki właściwym decyzjom finansowym nadrobiliśmy zapaść inwestycyjną z poprzednich lat. Tylko podczas minionej kadencji przeznaczaliśmy na inwestycje więcej, niż łącznie w latach 2007-2014. Nie byłoby to możliwe bez wsparcia z zewnątrz – dofinansowania unijnego i kredytu, dzięki którym łącznie od 2014 r. zrealizowaliśmy inwestycje na kwotę ponad 88 milionów złotych. To place zabaw, drogi, wymiana oświetlenia ulicznego, ale także termomodernizacja szkół, rozbudowa ośrodka kultury czy budowa kotłowni osiedlowej. Co prawda w ostatnim roku zmniejszyliśmy zakres realizowanych inwestycji, ale było to wynikiem m.in. konieczności gromadzenia środków na uporządkowanie składowiska przy ulicy Składowej w Nowinach.

Bo to właśnie składowiska odpadów stanowią dziś największy problem nie tylko naszej gminy, ale także kilkuset gmin w całym kraju. Koszt usunięcia i neutralizacji nielegalnie składowanych lub magazynowanych odpadów jest ogromny. Jeżeli mamy do czynienia z odpadami niebezpiecznymi, ich usunięcie i zagospodarowanie może wymagać przeznaczenia wielu milionów złotych. Tak właśnie jest w Nowinach.

Pożar na składowisku w Nowinach, jaki wybuchł 19 kwietnia tego roku był jednym z największych w ostatnich latach w powiecie kieleckim. Pożar objął swoim zasięgiem około 1,1 ha trawy i zadrzewień oraz całe składowisko substancji niebezpiecznych o pow. około 3600 m². Akcja ratownicza trwała ponad 30 godzin. W działaniach uczestniczyły 74 zastępy Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczych Straży Pożarnych, łącznie 265 strażaków. Do gaszenia pożaru zużyto 500 tysięcy litrów wody, 10 tysięcy litrów środka pianotwórczego. Działania straży pożarnych wspierały Policja, Państwowe Ratownictwo Medyczne, Pogotowie Gazowe, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Pogotowie Wodociągowe. Minęło 13 miesięcy od pożaru. W ostatnim czasie starosta kielecki rozpoczął usunięcie zastępcze odpadów. Mieszkańcy gminy czekają na rekultywację zdegradowanych terenów, by w końcu pozostałości spaleniska przestały zagrażać ich życiu i zdrowiu.

Gmina Nowiny wciąż ma problemy z firmą widmo, która pozostawiła po sobie niebezpieczne odpady na działce przy ulicy Składowej w Nowinach. Przez wiele miesięcy spółka nie miała żadnych władz, do których gmina mogłaby wystąpić administracyjnie o podjęcie działań umożliwiających rozpoczęcie prac na działce. Dopiero pod koniec ubiegłego roku Sąd Rejonowy w Kielcach ustanowił kuratora dla spółki, który może reprezentować ją w postępowaniu administracyjnym dotyczącym usunięcia odpadów. Gmina niezwłocznie wydała decyzję administracyjną skierowaną do właściciela działki, na której znajdują się odpady, nakazującą udostępnienie terenu nieruchomości w celu usunięcia odpadów przez gminę. Niestety, kurator spółki, która zwiózła odpady, odwołał się od tej decyzji, a sprawa trafiła do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Opóźnia to termin rozpoczęcia prac związanych z usunięciem odpadów. Szacujemy, że koszty usunięcia odpadów mogą wynieść ponad 7 mln zł.

Sebastian Nowackiewicz
wójt gminy Nowiny

Raport w pigułce

Obszar gminy zajmuje 45 km² dzieli się na pięć sołectw: Bolechowice, Kowala, Szewce-Zawada, Wola Murowana, Zgórsko-Zagrody oraz miejscowości: Nowiny, Trzcianki, Słowik, Sitkówka.

W rankingu zamożności gmin w Polsce gmina Nowiny uplasowała się na 24 pozycji wśród gmin wiejskich z 6.255,00 zł dochodu w przeliczeniu na mieszkańca.

Na koniec 2020 roku gminę zamieszkiwało na pobyt stały 7435 osób oraz 235 osób na pobyt czasowy. Urodziło się 76 osób, zmarło 85 – ponad 20 więcej, niż rok wcześniej. W systemie odpadowym zarejestrowanych jest 6509 osób. W ramach zadań własnych GOPS przyznał 487 świadczeń, a Przychodnia Nowiny udzieliła ponad 27 tys. świadczeń w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej. Do naszych placówek edukacyjnych uczęszcza 890 uczniów, 343 przedszkolaków oraz 45 dzieci w wieku żłobkowym. W klubach sportowych trenuje 360 zawodników, a czytelnicy biblioteki gminnej wypożyczyli w sumie 9834 książki. W gminie zarejestrowanych jest również 410 podmiotów gospodarczych. 1436 osoby skorzystały w listopadzie i grudniu z publicznego transportu zbiorowego zarządzanego przez gminę. Na Facebooku obserwuje nas 5591 osób.

Zrealizowaliśmy ośmiomilionowe inwestycje, pozyskując na nie niemal pięć milionów zł dofinansowania. Zainstalowaliśmy 88 ogniw fotowoltaicznych, 19 kolektorów, dofinansowaliśmy wymianę 60 pieców, wymieniliśmy 338 lamp ulicznych na ledowe. Inwestowaliśmy w drogi, obiekty rekreacyjne i użyteczności publicznej oraz sieci wod-kan. Z mieszkańcami i z myślą o nich.

To my. Jest nas 7670.

Covid-19 wydatki: 46.126,00 zł

Epidemia COVID-19 nie miała wpływu na finanse gminy Nowiny. Spowodowała natomiast daleko idące zmiany w życiu społecznym, gospodarczym czy kulturalnym. Spektakularnym i bardzo mocno zaznaczonym skutkiem jest ilość osób zakażonych, objętych kwarantanną, wyleczonych i zmarłych.

W celu zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-COV-2 wójt powołał Zespół monitorowania zagrożeń związanych z koronawirusem COVID-19. Wprowadzono zmiany organizacji pracy Urzędu Gminy m.in. możliwość pracy zdalnej w uzgodnieniu z bezpośrednim przełożonym, odwołano wyjazdy

na szkolenia, konferencje, polecono pracownikom zachęcenia mieszkańców Gminy do załatwiania spraw telefonicznie lub za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Podkreślić należy, że przez cały okres epidemii nieprzerwanie obsługiwaliśmy mieszkańców – nie tylko naszej gminy, ale również z ościennych gmin, głównie w zakresie ewidencji ludności, USC czy prowadzenia działalności gospodarczej. Jednocześnie zapewniliśmy mieszkańcom środki ochrony osobistej – maseczki i rękawiczki, a także możliwość skorzystania z bezkontaktowych dozowników z preparatem do dezynfekcji rąk. W samym Urzędzie zapewniliśmy odstęp między stanowiskami pracy min. 1,5 metra, zabezpieczając stanowiska pracy przezroczystą przegrodą i na bieżąco dezynfekujemy pomieszczenia biurowe, klamki, poręcze.

W pierwszym etapie epidemii dokonaliśmy dezynfekcji obiektów publicznych zlokalizowanych w miejscowości Nowiny, były to: wiaty przystankowe, wiaty śmietnikowe, ciągi piesze (chodniki). Włączyliśmy się do akcji „Lepiej dalej” przekazując przedsiębiorcom i instytucjom z terenu gminy naklejek pomagających zachować dystans społeczny, natomiast każdemu z mieszkańców zapewniliśmy maseczki wielorazowego użytku. W późniejszym etapie epidemii pośredniczyliśmy w przekazaniu mieszkańcom pulsoksymetrów pozyskanych z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego. Za pośrednictwem GOPS realizowaliśmy zakupy „pod drzwiami” dla osób potrzebujących, które samodzielnie nie mogły ich dokonać ze względu na przebywanie na kwarantannie.

Uzyskaliśmy dofinansowanie w programie „Zdalna szkoła” oraz „Zdalna szkoła+”, dzięki czemu do naszych uczniów trafiły 53 laptopy do nauki zdalnej.

Wsparliśmy przedsiębiorców, zwalniając tych najbardziej dotkniętych skutkami epidemii z podatków, a także wprowadzając ulgi i rozkładając należności na raty. W 2020 r. przedłożono 15 wniosków o udzielenie ulg w spłacie zaległości podatkowych – główną przyczyną wskazywaną we wnioskach było pogorszenie sytuacji materialnej i finansowej w związku z COVID-19. Pozytywnie rozpatrzono osiem wniosków, negatywnie siedem. Dla porównania w 2019 r. wniosków było 5 z czego 1 był rozpatrzony pozytywnie, a w 2018 r. wpłynął jeden wniosek, który został rozpatrzony negatywnie. Udzieliliśmy dziesięciu zwolnień z podatku od nieruchomości. łącznie udzieliliśmy finansowego wsparcia dla przedsiębiorców w związku z COVID-19 w wysokości 45.693,00 zł. Ponadto w 2020 r. mogli oni skorzystać z merytorycz-

nego wsparcia przy wypełnianiu wniosków pomocowych (m.in. tarcza antycovidowa), a w ramach projektu „Firma na telefon” – promować się w lokalnej prasie i mediach społecznościowych.

Jaka jest kondycja finansowa gminy, czyli co z tym zadłużeniem

Epidemia COVID-19 nie wywarła dużego wpływu na finanse gminy. Podobnie jak wiele innych gmin, z uwagi na niepewna przyszłość, zdecydowaliśmy się ograniczyć wydatki bieżące, wydatki i zakupy inwestycyjne, z części rezygnując, inne zaś przesuwając w czasie.

Nasze dochody dochody: 68.774.132,80 zł

W 2020 roku wykonaliśmy dochody w łącznej kwocie 68.774.132,80 zł. Mimo pandemii udało się zrealizować dochody gminy w 101,39%. Dochody bieżące to kwota 60.231.087,83 zł, a dochody majątkowe 8.543.044,97zł.

W 2020 roku otrzymaliśmy dotacje na zadania bieżące w łącznej kwocie 12.907.875,97 zł, w tym na zadania własne w kwocie 1.328.453,64 zł, a na zadania zlecone 11.579.422,33 zł.

Dotacje otrzymane z budżetu państwa na zadania zlecone dotyczyły realizacji zadań bieżących zakresu oświaty i wychowania, ochrony zdrowia, administracji, rolnictwa i opieki społecznej (w tym na realizację programu 500+ w kwocie 8.526.368,54 zł). Dotacje na realizację zadań własnych bieżących dotyczyły zadań z zakresu opieki społecznej, oświaty i wychowania, edukacyjnej opieki wychowawczej.

W 2020 r. wpłynęły dochody z tytułu refundacji wydatków bieżących w 2019 roku z funduszu sołectkiego w kwocie 7.095,28 zł, a na zadania majątkowe Gmina otrzymała dotacje i inne środki w łącznej kwocie 4.859.031,08 zł.

Podstawowym źródłem dochodów bieżących są dochody własne z tytułu podatków i opłat. Najważniejszy z nich, z uwagi na wysokość wpływów, to podatek od nieruchomości od osób prawnych. W 2020 r. z tego tytułu otrzymaliśmy 16.073.695,95 zł, natomiast podatek od nieruchomości od osób fizycznych wyniósł 1.630.064,33 zł.

Istotnym źródłem dochodów są udziały gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych. Z tego tytułu w 2020 roku uzyskaliśmy 7.925.244,00 zł. Wpływy z tego tytułu były wyższe, niż planowano o 99.919,03 zł w stosunku do kwoty planu podanego przez Ministra Finansów. Wyższe, niż planowano uzyskaliśmy również dochody z tytułu udziału gminy w podatku dochodowym od osób prawnych: 2.396.445,24 zł. Ważnym źródłem dochodów budżetu Gminy jest opłata eksploatacyjna, która została wykonana w 105,65% tj. w kwocie 4.225.826,40 zł.

Dochody z tytułu wpływów z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zaplanowaliśmy w kwocie 834 120,00 zł, a zrealizowaliśmy w kwocie 831.143,53 zł.

Dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zostały wykonane tylko w 63,33%, przy planie 175.500,00 zł wykonano 111.145,89 zł. Przyczyn takiego niskiego wykonania należy upatrywać w ograniczeniu działalności gospodarczej niektórych przedsiębiorstw. Był to jeden z nielicznych dochodów, na którego wysokość miała wpływ pandemia.

Dochody majątkowe uzyskujemy z tytułu sprzedaży składników majątkowych tj. lokali mieszkalnych oraz gruntów. Kwota uzyskana z tego tytułu w roku 2020 to 3.684.013,89 zł.

Nasze wydatki wydatki: 63.075.151,91 zł

Wydatki wykonane w 2020 roku wynoszą 63.075.151,91 zł, co stanowi 87,67% wydatków planowanych.

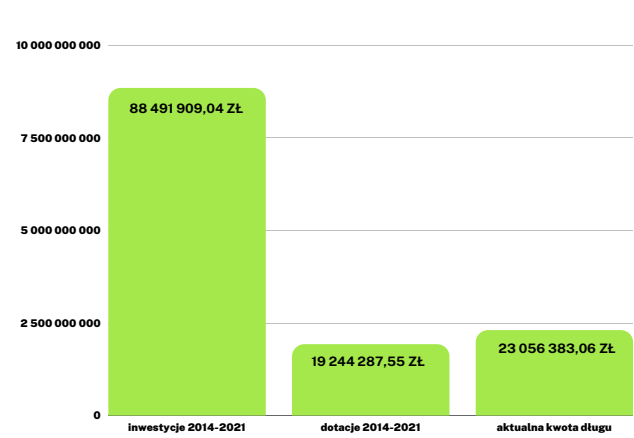
Wydatki bieżące wykonaliśmy w kwocie 55.124.854,32 zł, przy planie 59.811.167,99 zł co stanowi 92,16% planu. Natomiast wydatki majątkowe wykonano w kwocie 7.950.297,59 zł, przy planie 12.135.043,34 zł, co stanowi 65,52% planu.

Wynik budżetu

Uchwała budżetowa po zmianach przewidywała deficyt w kwocie 4.114.320,27 zł, jednak ostatecznie budżet 2020 roku zamknął się nadwyżką w kwocie 5.698.980,89 zł. Jest ona wynikiem wyższych niż planowano dochodów oraz niższych wydatków. Ograniczenie wydatków we wszystkich jednostkach dało 4,7 mln zł oszczędności.

Na koniec 2020 roku posiadaliśmy zadłużenie w kwo-

cie 25.056.383,06 zł z tytułu zaciągniętych kredytów, jednak z początkiem stycznia dokonaliśmy już spłaty dwóch milionów złotych kredytu. Analiza finansów gminy pozwala stwierdzić, że realizacja zaplanowanych na kolejne lata inwestycji nie jest zagrożona, a w przypadku realizacji kolejnych zadań z dofinansowaniem, w razie konieczności możliwe będzie również zaciągnięcie dalszych kredytów.

Kwota długu a zrealizowane inwestycje i dofinansowanie unijne.

Działamy długofalowo

„Tworzymy warunki zrównoważonego rozwoju gminy z poszanowaniem środowiska naturalnego, w celu poprawy poziomu życia mieszkańców i turystów odwiedzających gminę poprzez wykorzystanie potencjału przyrodniczo kulturowego, gospodarczego i aktywności mieszkańców”.

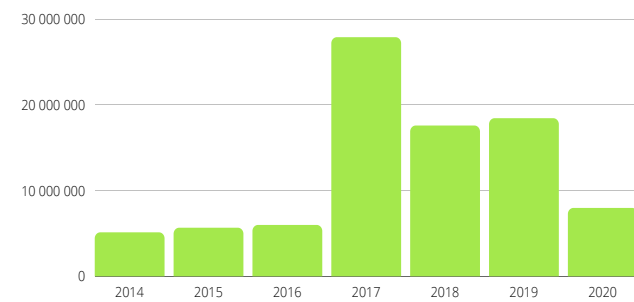
Główny cel, jaki został zapisany w „Strategii rozwoju gminy do 2025” przyświeca nam przy realizacji każdej inwestycji. Chcemy wzrostu atrakcyjności gminy dla jej mieszkańców, przedsiębiorców oraz turystów. W „Strategii Rozwoju Gminy Sitkówka-Nowiny do roku 2025” założyliśmy realizację 10 celów strategicznych, poprzez realizację 51 zadań. Najważniejsze zrealizowane zadania to termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, rozbudowa ośrodka kultury, budowa tras rowerowych, modernizacja i budowa dróg gminnych, budowa oraz modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy, utworzenie nowych terenów inwestycyjnych, wspieranie budowy urządzeń oraz montażu instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Przed nami budowa amfiteatru z trybunami oraz rewitalizacja placu festynowego, rewitalizacja terenów zdegradowanych, budowa żłobka, upamiętnienie Żołnierzy Wyklętych, wyznaczenie ścieżki przyrodniczej. Zadania niezrealizowane stanowią w znacznej części zadania dotyczące obszaru rewitalizacji, tj. głównie centrum gminy Nowiny. Na ten cel pozyskaliśmy dofinansowanie Unii Europejskiej. Łącznie zaplanowaliśmy 29 projektów rewitalizacyjnych o łącznej wartości ponad 43 mln zł. Dotychczas zrealizowaliśmy boiska i bieżnię przy stadionie w Nowinach, rozbudowaliśmy przedszkole, utworzyliśmy nowe tereny inwestycyjne, a także, wymienione wyżej, wymieniliśmy na bardziej ekologiczne oświetlenie uliczne oraz rozbudowa ośrodka kultury.

Do końca 2023 r. zagospodarujemy skwer w centrum Nowin, przebudujemy bazar, zamontujemy monitoring na terenie osiedla, wyremontujemy budynek klubu „Miniaturka”.

W co inwestujemy?

wydatki: 7.950.297,59 zł

Inwestycje 2014-2020.

W rankingu wydatków inwestycyjnych czasopisma „Wspólnota” gmina Nowiny zajęła 13 miejsce wśród gmin wiejskich ze średnimi wydatkami na mieszkańca w wysokości 2.717,40 zł. Sytuacja ta utrzymuje się od 2014 r. – łącznie w tym czasie na wydatki inwestycyjne przeznaczaliśmy kwotę 88.491.909,04 zł.

Bezpieczeństwo na drogach

wydatki: 2.617.402,97 zł

80% publicznych dróg gminnych uzyskało najwyższą ocenę zgodnie z Systemem Oceny Stanu Nawierzchni.

Gmina zarządza 48,86 km dróg, z czego drogi publiczne ze statusem dróg gminnych to 14,62 km, a drogi wewnętrzne: 34,24 km. W ciągu ostatnich trzech lat przebudowaliśmy 16% dróg, dokładnie – 7,83 km o łącznej wartości 7,5 mln zł. Do najważniejszych ubiegłorocznych inwestycji należy przebudowa ulicy Marmurowej w Szewcach wraz z jej przedłużeniem w kierunku Chęcín oraz remont drogi powiatowej w Kowali realizowany we współpracy z powiatem kieleckim. Opracowaliśmy dokumentację projektową na przebudowę skrzyżowania ulicy Szewskiej i ul. Azaliowej w Zgórsku oraz przebudowy skrzyżowania dróg powiatowych w Woli Murowanej. W trosce o komfortową jazdę sukcesywnie prowadzone są remonty dróg poprzez uzupełnianie ubytków w nawierzchni czy drobne prace naprawcze. Na ten cel gmina w ubiegłym roku przeznaczyła 328 tys. zł.

Prace na ulicy Marmurowej w Szewcach.

Zmodernizowaliśmy oświetlenie na osiedlu w Nowinach. To kolejny etap wymiany sodowych lamp na ledowe w gminie. Dzięki temu do końca 2022 r. całe oświetlenie w gminie Nowiny zostanie wymienione na ekologiczne i energooszczędne.

I, II ETAP	III ETAP	IV ETAP
<ul style="list-style-type: none"> • liczba zmodernizowanych źródeł oświetlenia: 521 • wartość projektu: 1.783.500 zł • wysokość dofinansowania: 1.103.240 zł	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zmodernizowanych źródeł oświetlenia: 342 • wartość projektu: 844.000 zł • wysokość dofinansowania: 434.000 zł	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zmodernizowanych źródeł oświetlenia: 567 • wartość projektu: 1.300.602 zł • wysokość dofinansowania: 1.105.511 zł

Modernizacja oświetlenia ulicznego.

W 2020 r. zamontowano także m.in. oświetlenie na placu zabaw w Nowinach, na ulicy Ławendowej w Zgórsku, a na remonty i konserwację oświetlenia przeznaczono kwotę ponad 130 tys. zł.

Aktywność fizyczna i rekreacja

wydatki: 3.027.478,08 zł

Plac zabaw na Osiedlu Pod Lasem.

Zmodernizowaliśmy place zabaw na Osiedlu Pod Lasem, na terenie budynków mieszkań socjalnych przy ulicy Perłowej w Nowinach, przy przedszkolu w Nowinach, w Woli Murowanej oraz w Sitkówce. Tutaj także zmodernizowaliśmy altanę ogrodową z grillowiskiem, a w Słowiku – wykonali-

śmy drewnianą wiatę. Najistotniejszą w tym zakresie inwestycją była budowa ścieżki rowerowej – od granicy z Kielcami do granicy z Chęcinami i od drogi wojewódzkiej w kierunku Szewc, na którą w 2020 r. przeznaczaliśmy ponad 2,7 mln zł.

Wspierając innych
wydatki: 1.089.803,32 zł

Dobiegła końca rozbudowa Gminnego Ośrodka Kultury „Perła”. w 2020 r. zakupiono wyposażenie ośrodka za kwotę niemal 800 tys. zł. Za kwotę ponad 200 tys. zł dokonano remontu budynku Przychodni w Nowinach polegającego na remoncie dachu, łazienek i izolacji przeciwwodnej fundamentów. Wsparcie uzyskał też ZGKiM – wyremontowano pomieszczenia biurowe, a także przyłączono remizę strażacką w Szewcach do sieci gazowej.

Z dofinansowaniem zewnętrznym
dotacje: 4.859.031,08 zł

Gmina na zadania majątkowe otrzymała niemal 5 mln zł dofinansowania z przeznaczeniem na:

- termomodernizację budynków szkół w Kowali i Bolechowicach (244.307,13 zł),
- wsparcie mieszkańców w budowie OZE (163.459,40 zł),
- budowę sieci wod.-kan. grup inicjatywnych (378.604,64 zł),
- budowę ścieżek rowerowych (2.700.000,00 zł),
- rozbudowę ul. Marmurowej w Szewcach (łącznie: 1.342.877,00 zł),
- z tytułu refundacji wydatków z funduszu sołeckiego 2019 roku (29.782,91 zł).

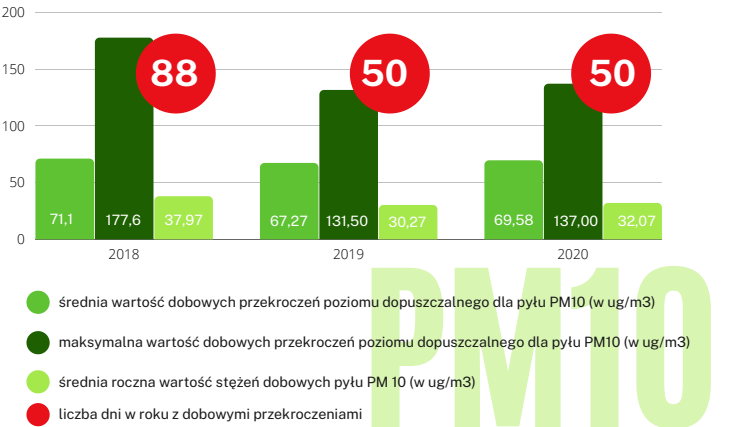
Nieco o smogu i odpadach

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej
W 2015 r. opracowano Plan Gospodarki Niskoemisyjnej zakładając konkretne działania w latach 2015-2020, w tym m.in. redukcję emisji CO2, zwiększenia stopnia wykorzystania OZE oraz redukcji zużycia energii finalnej w roku 2020 w stosunku do roku bazowego.

Na przestrzeni tych lat wymieniliśmy niskosprawne źródła spalania paliw na niskoemisyjne w obiektach sektora komunalno-bytowego, przebudowaliśmy i modernizowaliśmy drogi, wykonaliśmy termomodernizację obiektów budowlanych, rozbudowaliśmy zieloną infrastrukturę, wybudowaliśmy drogi rowerowe. Nasze działania się nie zakończyły. Wspieramy rozbudowę sieci gazowej oraz podłączenie nowych obiektów, dalszy rozwój komunikacji publicznej poprzez modernizację układu komunikacyjnego, rozbudowę tras i integrację systemów komunikacji zbiorowej, wymianę taboru komunikacji publicznej na pojazdy ekologiczne, budownictwo energooszczędne i pasywne. Nie uda się rozbudować sieci ciepłowniczej – nowobudowane trzy bloki wielorodzinne w obszarze działania sieci ciepłowniczej założyły indywidualne ogrzewania gazowe, rezygnując z sieci ciepłowniczej.

Jakość powietrza lepsza, ale wciąż nie jest dobrze
Na przestrzeni trzech ostatnich lat zmniejszyła się liczba dni z przekroczeniem dobowego poziomu dopuszczalnego.

W stosunku do roku 2018 spadła o 43,2 %, a średnia wartość przekroczenia nieznacznie zmniejszyła się. W stosunku do roku 2019 liczba dni z przekroczeniem utrzymała się na tym samym poziomie, zaobserwować jednak można nieznaczny wzrost średniej dobowej wartości stężeń pyłu PM10.

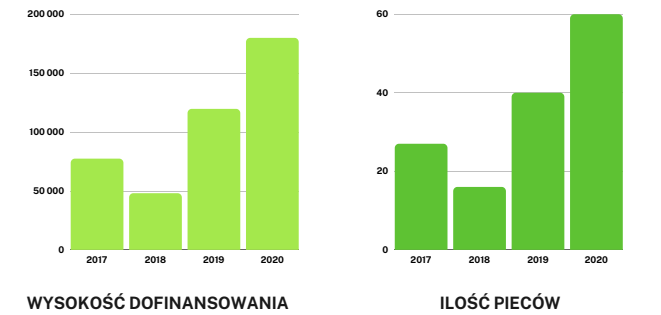
Jakość powietrza 2018-2020.

W roku 2020 nie zanotowano przekroczenia poziomu alarmowego dla pyłu PM10.

Wspieramy mieszkańców w walce ze smogiem
Mieszkańcy mogą liczyć na finansowe wsparcie ze strony gminy w proekologicznych działaniach.

W 2020 roku w gminie łącznie wykonano 104 przyłącza do sieci gazowej dla budynków mieszkalnych. Łączna ilość wykonanych w gminie przyłączy to 320 szt., w tym 281 szt. przyłączy gazowych do budynków mieszkalnych. Od 2017 r. prowadzimy program wymiany pieców. Mieszkańcy mogą liczyć na dofinansowanie do wymiany pieca oraz do zakupu nowego pieca w przypadku nowo budowanych domów jednorodzinnych. Do 2020 r. wysokość dofinansowania wynosiła 50% kosztów wykwalifikowanych, nie więcej niż 3.000 zł, obecnie w 2021r. jest to maksymalnie 3.500 zł.

Dofinansowanie do wymiany pieców
W ramach programu sfinansowaliśmy 136 pieców gazowych, czyli niemal połowę wszystkich pieców gazowych w budynkach mieszkalnych w gminie. Wsparliśmy mieszkańców w instalacji odnawialnych

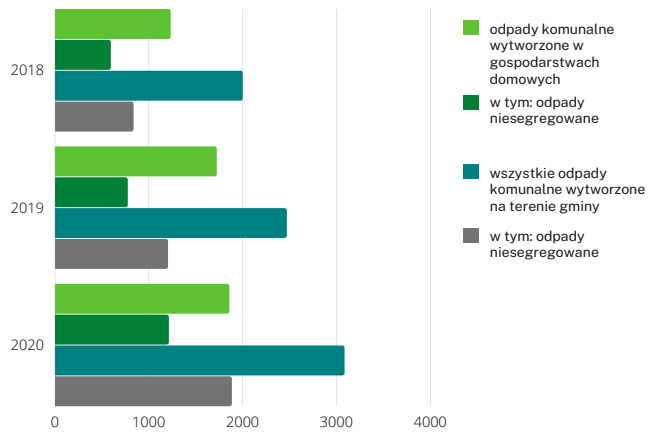

Dofinansowanie do wymiany pieców.

źródeł energii na nieruchomościach mieszkańców. W ramach projektu w gminie zainstalowano 88 szt. instalacji fotowoltaicznych oraz 19 szt. kolektorów solarnych, dzięki czemu ograniczona została emisja CO2 na terenie gminy o 250,00 ton równoważnika CO2/rok.

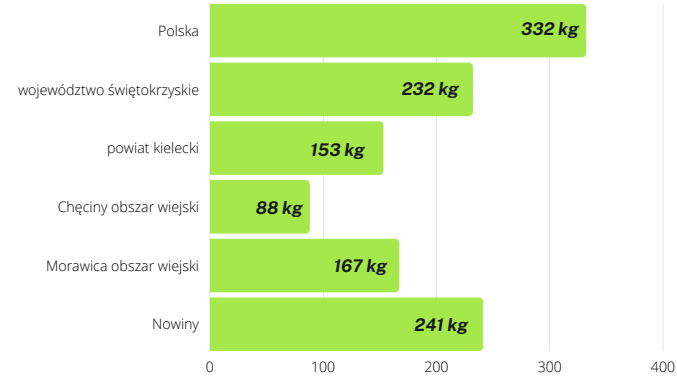
Rosną koszty odbioru odpadów, jest ich coraz więcej
Ogółem w gminie w 2020 r. wytworzono o 54,3 % odpadów więcej niż w 2018 r. i o ok. 30 % odpadów więcej niż w 2019 r. Koszty odbioru odpadów wzrosły o ok. 213 % w stosunku do roku 2018 i o ok. 118 % w stosunku do roku 2019.

To samorządy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie wraz z obowiązkiem stworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. 30 listopada 2020 r. Rada Gminy uchwaliła nowe stawki za gospodarowanie odpadami w wysokości 26 złotych od osoby, przy jednoczesnym wprowadzeniu obowiązku segregacji dla wszystkich mieszkańców. Osoby prowadzące biokompostowniki mogą skorzystać z ulgi w stawce w wysokości dwóch złotych od osoby. Obecnie objętych gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych jest 6509 osób.

Ilość odpadów wytworzonych w gminie Nowiny.

Ogółem w gminie w 2020 r. wytworzono o 54,3 % odpadów więcej niż w 2018 r. i o ok. 30 % odpadów więcej niż w 2019 r. Sami mieszkańcy gminy wytworzyli w 2020 r. o 50,8% odpadów komunalnych więcej niż w roku 2018 i o 39 % więcej niż w roku 2019. Znacząco wzrosła też ilość wytworzonych przez mieszkańców odpadów niesegregowanych (o ok. 104%).

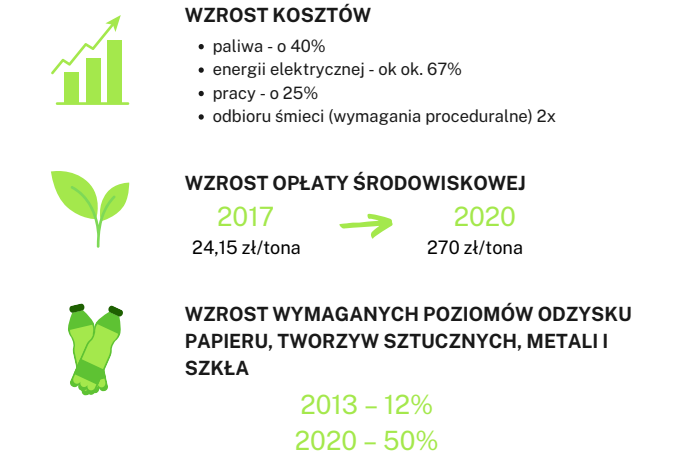

Masa odpadów komunalnych wytworzonych przez jednego mieszkańca (kg). Źródło: GUS.

Koszty odbioru odpadów w 2020 r. wzrosły o ok. 214 % w stosunku do roku 2018 i o ok. 118 % w stosunku do roku 2019. Miały na to wpływ zmiany przepisów regulujących działalność w zakresie gospodarowania odpadami, problem ze zbytem na rynku surowców wtórnych odpadów zebranych selektywnie, wzrost kosztów prowadzenia działalności gospodarczej (głównie cen energii i kosztów pracowniczych).

Koszt odbioru i zagospodarowania odpadów z nieruchomości zamieszkałych:
2018 463.999,92 zł
2019 663.999,96 zł
2020 1.461.210,20 zł

Realnym sposobem na obniżenie kosztów gospodarki odpadami jest ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów (w tym. m.in. kompostowanie bioodpadów) zapobieganie powstawaniu odpadów oraz staranna segregacja odpadów. Poza działaniami edukacyjnymi w tym zakresie gmina przeprowadza kontrole, by sprawdzić, czy mieszkańcy w prawidłowy sposób segregują odpady.

Dlaczego odpady kosztują tak drogo?

Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków
Gmina jest zводociągowana w 95,2%, a skanalizowana w 99,1%. Łączna ilość przyłączy wodociągowych wykonanych do budynków wynosi 1505 szt., a przyłączy kanalizacyjnych – 1447 szt.

W związku z ciągłymi działaniami inwestycyjnymi na nowych terenach pod zabudowę mieszkaniową rozbudowujemy istniejącą sieć wodociągową i kanalizacyjną. W 2020 r. wybudowaliśmy 1394 mb sieci wodociągowej oraz 884 mb sieci kanalizacyjnej na terenie m. Szewce, Kowala, Zgórsko, Bolechowice. Rok wcześniej było to adekwatnie 1745 mb sieci wodociągowej oraz 1226 mb sieci kanalizacyjnej na terenie m. Zagrody, Zgórsko, Kowala. Co roku do każdej z sieci przyłącza się ok 40 domów.

Autobusy i busy, czyli jak się przemieszczamy
1436 osoby skorzystały w listopadzie i grudniu z publicznego transportu zbiorowego zarządzanego przez gminę. Ich liczba cały czas rośnie.

W 2020 roku uruchomiliśmy bezpłatną komunikację gminną, uzyskując na jej uruchomienie dofinansowanie w ramach Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Dzięki temu koszt komunikacji w kwocie 16.899,84 zł niemal w całości został zrefundowany – pozyskaliśmy 14.083,20 zł dofinansowania. Busy gminne kursują dziesięć razy dziennie na trasie Kowala – Nowiny – Zawada.

Mieszkańcy mogą skorzystać również z linii autobusowych nr 19, 27, 29 i 31 kursujących w gminie, a także z pociągów zatrzymujących się na stacji kolejowej – jest ich średnio 36 na dobę.

Warto podkreślić, że gmina Nowiny znajduje się na 95 miejscu wśród gmin wiejskich w całej Polsce, a na drugim wśród gmin wiejskich w województwie świętokrzyskim, jeżeli chodzi o wysokość dopłat do transportu publicznego. To kwota 83,99 zł w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Dane dot. 2019 r., tegoroczny raport nie został jeszcze opublikowany.

O nieruchomościach

Planowanie przestrzenne

wydatki: 58.510,50 zł
Cały obszar gminy objęty jest aktualnymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (mpzp). Spośród gmin powiatu kieleckiego jedynie Morawica i Bieliny mają taką samą sytuację.

W roku 2020 zakończyliśmy prace nad jednym planem natomiast w dalszym ciągu procedujemy zmianę Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego dla całej gminy oraz siedem lokalnych zmian mpzp. W gminie nie ma konieczności wydawania decyzji o warunkach zabudowy dla nieruchomości, natomiast wydajemy wypisy i wyrisy z mpzp. – w 2020 r. – 138 wypisów i wyrysów. Jest to ilość na podobnym poziomie, jak w latach poprzednich.

Gospodarka nieruchomościami

W drodze decyzji Wojewody Świętokrzyskiego (komunalizacja) nabyliśmy pięć działek o łącznej powierzchni 0,78 ha, pozyskaliśmy 15 działek w drodze darowizny o łącznej powierzchni: 1,45 ha, natomiast wskutek wydzielenia pod pas drogowy – 19 działek o łącznej powierzchni: 0,6 ha.

Sprzedaliśmy 40 działek o łącznej powierzchni 3,39 ha, na kwotę brutto 4.407.847,46 zł. Były to działki w Zgórsku (31 działek o łącznej pow. 3,11 ha na kwotę 4 224 594,90 zł brutto, sześć działek przemysłowych o łącznej pow. 0,26 ha na kwotę 176.716,56 zł brutto, trzy działki pod garażami o łącznej pow. 0,0092 ha na kwotę 6.536,00 zł brutto. Sprzedaliśmy także trzy lokale o łącznej pow. 122,85 m2 na kwotę 80.653,00 zł brutto, z uwzględnieniem pierwszeństwa w prawie nabycia oraz uwzględnieniu bonifikaty w cenie sprzedaży zgodnie z właściwymi przepisami prawa. łączna kwota sprzedaży w 2020 r. wyniosła 4.488.500,46 zł brutto.

Z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste pozyskaliśmy 25 585,02 zł od 28 użytkowników, a z tytułu najmu i dzierżawy w 2020 r. uzyskaliśmy 614.088,02 zł brutto, wynajmując boksy garażowe (5 najemców), lokale użytkowe (3 najemców) oraz zewnętrzną część płaszcza komina wolnostojącego (4 najemców).

Na terenach inwestycyjnych wydzierżawiliśmy 13 działek o łącznej pow. 6,7930 ha 9 dzierżawcom, z czego w 2020 r. zawarliśmy trzy umowy dzierżawy na terenach inwestycyjnych dot. sześciu działek o łącznej pow. 3,3807 ha.

W 2020 r. użyczyliśmy na rzecz Międzygminnego Związku Wodociągów i Kanalizacji w Kielcach części dwóch działek o łącznej pow. 19 m2, na których znajduje się pompownia ścieków.

Mieszkaniowy zasób gminy

Ilość socjalnych lokali mieszkalnych wynosi 54 mieszkania, usytuowane w trzech budynkach (Nowiny ul. Perłowa 24, 26, 28). Ich liczba na przestrzeni lat nie zmieniła się. W najbliższych latach nie planowana jest ich rozbudowa.

Mieszkania komunalne to lokale zamieszkiwane są przez osoby, z którymi zawarte są umowy najmu na czas nieoznaczony, zlokalizowane w miejscowości Nowiny (12 lokali) i Sitkówka (jeden lokal). Ich liczba sukcesywnie się zmniejsza, a ilość ta uzależniona jest od składanych przez najemców wniosków o wykup lokalu mieszkalnego.

Mieszkańcy mają głos

Konsultacje społeczne

W 2020 r. poddaliśmy konsultacjom społecznym trzy projekty uchwał dotyczących zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Wyłożyliśmy projekty do publicznego wglądu i zorganizowaliśmy dyskusję publiczną nad ustaleniami zawartymi w tych projektach. Frekwencja w trakcie tych konsultacji społecznych wynosiła odpowiednio 1, 3, 4 osoby uczestniczące i była na równie niskim poziomie jak w trakcie tożsamych konsultacji w latach poprzednich.

Debaty o ważnych sprawach

Ponad 30 osób wzięło udział w Pierwszej Debacie Komunikacyjnej, jaka odbyła się w lipcu 2020 r. Kilka tygodni wcześniej zwróciliśmy się do mieszkańców z prośbą o wypełnienie ankiet dotyczących kursowania linii autobusowej numer 19 do Szewc i Bolechowic. Podczas debaty zaproponowaliśmy mieszkańcom zmianę niektórych kursów linii nr 19 oraz wprowadzenie busów gminnych na trasie Kowala – Nowiny – Zawada. Co do zasady mieszkańcy obecni na debacie przyjęli propozycje uzupełnienia kursów autobusowych dodatkową komunikacją gminną oraz dokonania zaproponowanych zmian w rozkładzie jazdy autobusów. Debata była transmitowana za pośrednictwem profilu gminy na Facebooku, zorganizowano także debatę on-line, a w późniejszym terminie zorganizowaliśmy debaty komunikacyjne w Szewcach, Woli Murowanej i Kowali.

Debata o samorządzie.

W październiku odbyła się debata o samorządzie. Uczestniczyli w niej: Wadim Tyszkiewicz, senator, prezydent Nowej Soli w latach 2002 – 2017, a także politycy z naszego regionu: Marcin Chłodnicki – ówczesny radny miasta Kielce, Robert Kaszuba – wiceprzewodniczący Rady Powiatu Kieleckiego, Konrad Krönig – prezydent Skarżyska-Kamiennej, Marek Materek – prezydent Starachowic oraz Sebastian Nowackiewicz wójt Nowin. Spotkanie poprowadził dziennikarz radiowy Piotr Wójcik. Ze względu na sytuację epidemiczną debata była transmitowana na żywo na Facebooku, szacunkowa liczba odbiorców wyniosła 3340.

Z inicjatywy mieszkańców

wydatki: 279.526,21 zł
Niemał 280 tys. zł przeznaczono na realizację inicjatyw obywatelskich.

Dla mieszkańców istotne były kwestie bezpieczeństwa na drogach, dlatego zmodernizowano nawierzchnię drogi gminnej ul. Kolejowej na odcinku od ul. Nadbrzeżnej w stronę Bobrzy w Trzciankach oraz zakupiono i zamontowano oznakowanie drogowe w Woli Murowanej i Bolechowicach. Większość z wymienionych wcześniej inwestycji poczynionych na placach zabaw sfinansowano częściowo z funduszu sołeckiego i obywatelskiego. Ponadto wykonano projekt zagospodarowania terenu w Zgórsku, nieopodal drogi powiatowej. Zakupiono nagłośnienie do świetlicy w Szewcach, a także tablicę interaktywną do pomieszczeń przedszkola w Szewcach oraz tor przeszkód dla MDP i wyposażenie dla OSP Szewce. Środki z funduszu sołeckiego i budżetu obywatelskiego mieszkańcy przeznaczyli także na aktywizację seniorów, integrację lokalnych społeczności oraz wsparcie kół gospodyń wiejskich i zespołów muzycznych. W trakcie zebrań mieszkańców odbywających się w 2020 r. w miejscowościach Nowiny, Trzcianki, Sitkówka i Słowik zgłoszono do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego na 2021 rok 14 projektów. W głosowaniach dotyczących tych projektów wzięło

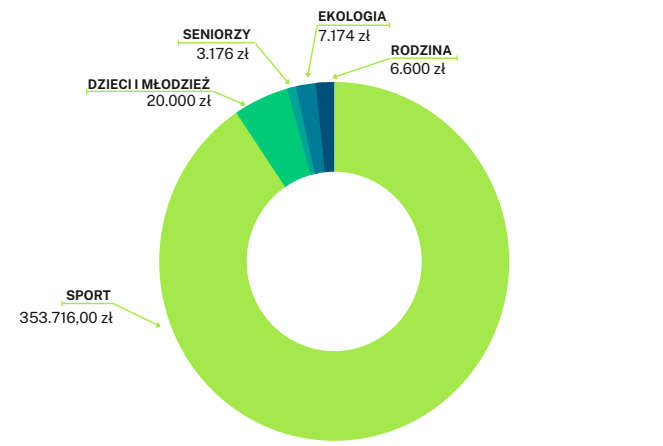
udział łącznie 118 osób. W trakcie zebrań mieszkańców odbywających się w 2020 r. w sołectwach: Zgórsko-Zagrody, Szewce-Zawada, Bolechowice, Wola Murowana i Kowala, zgłoszono do realizacji w ramach budżetu sołeckiego na 2021 rok 25 projektów. W głosowaniach dotyczących tych projektów wzięło udział łącznie 107 osób.

Liczba zgłoszonych do realizacji projektów i osób biorących udział w zebraniach od lat utrzymuje się na tym samym poziomie.

Każdego roku realizujemy zadania z inicjatywy Grup Inicjatywy Lokalnej. Dotyczą one budowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych. W 2020 r. zrealizowaliśmy siedem grup, a wartość zrealizowanych inicjatyw wyniosła 859.060,66 zł, czyli niemal dwukrotnie więcej, niż w roku poprzednim.

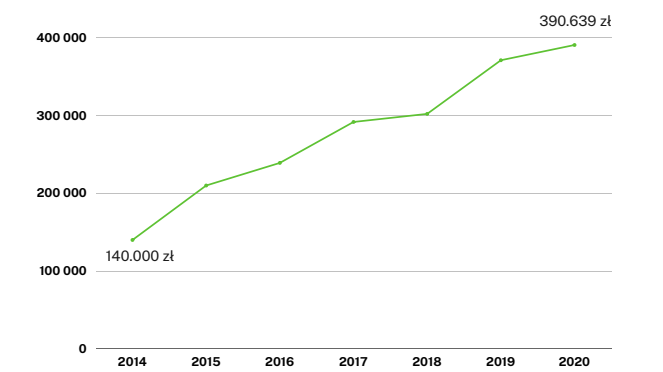
Współpracujemy

wydatki: 390.639,00 zł
Współpraca z organizacjami pozarządowymi opiera się o corocznie przyjmowany przez Radę Gminy program współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Przedmiotem współpracy jest przede wszystkim wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży, działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa i ochrony praw człowieka, osób starszych, a także zadania w zakresie ekologii.

Wysokość środków finansowych przekazanych dla organizacji pozarządowych w 2020 r.

W związku z pandemią nie odbywały się spotkania z przedstawicielami organizacji pozarządowych, ale na bieżąco przekazywaliśmy niezbędne informacje za pośrednictwem biuletynów wysyłanych pocztą mailową. W ramach codziennej współpracy udostępniamy stowarzyszeniom nieodpłatnie obiekty w celu realizacji ich zadań statutowych, a także pomagamy w realizacji ich inicjatyw. Wspólnie zorganizowaliśmy m.in. powitanie i pożegnanie lata w Woli Murowanej, z wykorzystaniem środków z funduszu sołeckiego czy zajęcia nordic walking dla seniorów.

Wysokość środków finansowych przekazanych dla organizacji pozarządowych w latach 2014 - 2020 .

Dla chcących więcej

Od 2017 roku w gminie działa System Zgłaszania Obywatelskich Potrzeb. To bezpłatna aplikacja, dzięki której można wystąpić o informację awarii, szkodzie czy usterce. Mieszkańcy mogą sygnalizować swoje potrzeby i zgłaszać uwagi do Urzędu o każdej porze bez konieczności zgłaszania problemu osobiście lub telefonicznie, co skraca czas oczekiwania na realizację interwencji.

Jeżeli informacje udostępniane na stronie internetowej gminy www.nowiny.com.pl czy w „Głosie Nowin” są niewystarczające, mieszkańcy mają możli-

wość uzyskania informacji poprzez zadanie „Pytania do Wójta” na stronie internetowej gminy, a także udostępnianie informacji publicznej za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej oraz na wniosek.

System Zgłaszania Obywatelskich Potrzeb.

W gminie działa też SMS-owy system powiadamiania mieszkańców. W ostatnim czasie uzupełniliśmy usługę o informacje dot. terminów płatności podatków oraz wywozu odpadów komunalnych.

Rada Gminy

W 2020 roku Rada Gminy podjęła 152 uchwały: 133 uchwały zostały zrealizowane lub są realizowane na bieżąco, np. programy wieloletnie, plany pracy, itp. Jedna uchwała została zrealizowana częściowo, jedna uchwała nie została zrealizowana, 16 uchwał jest w trakcie realizacji, jedna uchwała została uchylona przez Radę Gminy. W 2020 roku organy nadzoru nie wszczęły żadnego postępowania nadzorczego oraz nie zgłosiły żadnego wytyku do uchwał Rady Gminy.

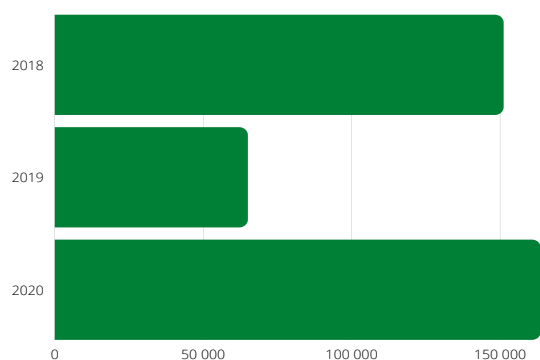
W związku z epidemią COVID-19 Rada Gminy obraduje zdalnie. Mieszkańcy mają możliwość śledzenia jej przebiegu na stronie internetowej oraz uczestniczenia w sesjach za pośrednictwem pośrednich środków komunikacji.

Od 10 listopada 2020 r. Rada Gminy obraduje w 14-osobowym składzie. Wybory uzupełniające odbędą się 13 czerwca 2021 r.

Rozwój przedsiębiorczości

Rok 2020 był wyjątkowo trudny dla przedsiębiorców. Choć po wyniku budżetu gminy tego nie widać, borykali się oni ze skutkami epidemii COVID-19, niejednokrotnie będąc zmuszanymi do podejmowania niezwykle trudnych decyzji.

Jak już wspomniano wcześniej, gmina starała się wspierać przedsiębiorców z terenu gminy, zapewniając im możliwość zwolnień, rozłożenia na raty, ulg czy umorzenia podatków, udzielając merytorycznego wsparcia, promując ich w lokalnej prasie, a także przekazując środki ochrony osobistej.

Pomoc de minimis dla przedsiębiorców w latach 2018-2020.

Na terenie gminy zarejestrowanych jest 410 podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne, w tym 72 zawieszone. Zajmują się one w szczególności: sprzedażą hurtową i detaliczną samochodów, konserwacją i naprawą pojazdów samochodowych, wykonywaniem robót budowlanych wykończeniowych, sprzedażą detaliczną.

Pomimo niezwykle trudnego roku, firma Sopro Sp. z o.o. zdecydowała się przenieść do gminy Nowiny magazyn centralny i centrum szkoleniowe – na działce o powierzchni 22 tysięcy metrów kwadra-

towych, w ciągu dziewięciu miesięcy zrealizowano inwestycję o wartości ponad 20 milionów złotych. Zagospodarowany do końca został także kompleks handlowy w Nowinach – znajduje się tu największa w regionie „Biedronka”, Rossmann oraz Pepco.

Czy w gminie jest bezpiecznie?

W sytuacji zagrożenia

Zgodnie z zapisami ustawy antykrzysowej w gminie działa Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego. Jego działania pozwalają na sprawne funkcjonowanie gminy w sytuacjach kryzysowych oraz sprawne likwidowanie skutków takich sytuacji. W ramach działań GZZK w 2020r. opracowano nowy Plan Operacyjny Funkcjonowania Gminy w okresie zagrożenie i wojny. Jego sprawne opracowanie było możliwe dzięki utworzeniu w UG Zastrzeżonego Stanowiska Komputerowego do przetwarzania materiałów niejawnych. Zgodnie z ustawą o ochronie informacji niejawnych uzyskał on akredytację oraz akceptację Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Straże pożarne

W związku z pożarem składowiska odpadów w dniu 19 kwietnia 2020 roku wydano na zniszczony sprzęt dla jednostek OSP z terenu Gminy Nowiny 45.316,56 zł. W grudniu 2020 roku wszystkie jednostki OSP otrzymały środki z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości. W sumie na zakup materiałów i wyposażenia dla OSP wydaliśmy 107.330,93 zł, co jest kwotą wyższą, niż rok wcześniej (73.786,79 zł).

Pożar składowiska odpadów w Nowinach.

Jednostki OSP z terenu gminy uczestniczyły w 100 działaniach ratowniczych, 33 wyjazdach gospodarczych, 16 szkoleniach. W związku aktywnością druhów w czasie epidemii COVID-19 zakupiliśmy dla nich kombinezony ochronne, maseczki oraz płyny do dezynfekcji.

O przestępczości słów kilka

W 2020 roku na terenie gminy ujawniono 251 wykroczeń. Przeprowadzono 941 interwencji w porównaniu z rokiem 2019, kiedy było 999 oznaczając nieznaczny spadek. Sprawcy dokonują przestępstw w miejscach o małym natężeniu ruchu osobowego, wybierając obiekty niezabezpieczone, niedozorowane. Stan bezpieczeństwa na terenie gminy jest zadowalający, na co wskazuje przeprowadzona analiza porównawcza z innymi gminami objętymi działaniami Komisariatu w Chęcinach.

Przemoc w rodzinie

Aby zmniejszyć skalę zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenia systemu interwencji i wsparcia dla osób będących jej ofiarami opracowaliśmy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. W jego realizacji uczestniczą specjaliści zaangażowani w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy skupieni w Zespole Interdyscyplinarnym oraz w grupach roboczych.

Łącznie pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego w 2020 roku było objętych 100 osób w tym 39 kobiet, 34 mężczyzn i 27 dzieci. Z pomocy Zespołu skorzystało 32 rodziny, założono 28 „Niebieskich Kart”, a w 18 przypadkach zakończono procedurę „niebieskiej Karty” z powodu ustania przemocy w rodzinie.

Opieka społeczna

wydatki: 13.951.676,46 zł

W gminie Nowiny około 6 % mieszkańców jest zagrożonych ubóstwem. To właśnie oni przede wszystkim korzystają z pomocy i wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Długotrwale z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowinach korzysta 94 rodziny t.j. 174 osoby.

W ramach zadań własnych GOPS przyznał 487 świadczeń oraz w formie rzeczowej na łączną kwotę 1.395.177,92 zł. Samych przyznanych świadczeń jest mniej, niż w poprzednich latach, jednakże ich kwota jest wyższa. Analogicznie w roku 2018 przyznano 679 świadczeń na kwotę 1.326.558,35 zł, a w roku 2019 – 465 świadczeń na kwotę 1.298.173,07 zł.

Wsparliśmy 37 osób realizując usługi opiekuńcze. Z uwagi na niemożność samodzielnego funkcjonowania skierowaliśmy 12 osób do domów pomocy społecznej. Przyznaliśmy 109 zasiłków celowych i specjalnych na zaspokajanie podstawowych potrzeb oraz 35 specjalnych zasiłków celowych, w szczególności na zakup lekarstw oraz zakupu opału. Ze względu na bezrobocie, długotrwałą chorobę lub niepełnosprawność przyznaliśmy zasiłki okresowe dla 90 rodzin, w których żyło 186 osób. Średnio zasiłek okresowy przyznawany był na trzy miesiące. Wyłączyliśmy zasiłki stałe dla 37 osób niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, opłaciliśmy składki zdrowotne dla 33 osób pobierających zasiłki stałe. Przyznaliśmy 21 dodatków mieszkaniowych. Realizowaliśmy szereg programów i inicjatyw wspierających mieszkańców, m.in. program „Posiłek w szkole i w domu” zapewniając dzieciom gorący posiłek w szkołach i przekazując pieniądze na zakup artykułów spożywczych.

W ramach zadań zleconych realizowaliśmy specjalistyczne usługi opiekuńcze dla czterech osób z zaburzeniami psychicznymi, wydaliśmy 38 decyzji dot. ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W 2020 r. 30 rodzin korzystało z pomocy państwa w formie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Ośrodek wydał 38 decyzji administracyjnych. W sumie w 2020 r. do świadczeń z funduszu alimentacyjnego uprawnionych było 40 osób.

Przyjęliśmy 390 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych i opiekuńczych oraz wydaliśmy 490 decyzji w tym zakresie, wypłacając świadczenia rodzinne na kwotę 2.255.753,06 zł.

Z programu „Dobry start” dla dzieci rozpoczynających rok szkolny skorzystało 994 uczniów.

Od 2019 r. realizujemy rządowy program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. W ramach Programu wsparciem objętych było pięć osób posiadających znaczny stopień niepełnosprawności. Z kolei w ramach projektu „Centrum Asystentury Społecznej – krok w stronę samodzielności” na terenie powiatu kieleckiego we współpracy z PCPR w Kielcach zorganizowano usługi asystenta osoby niepełnosprawnej, specjalistyczne konsultacje, pomoc prawną, zajęcia usprawniająco-rehabilitacyjne oraz usługi dowozu – świadczone dla osób niepełnosprawnych bezpłatnie – zwiększające mobilność oraz częstotliwość udziału w życiu społecznym, edukacyjnym, kulturowym. Również we współpracy z PRPR realizujemy projekt „Centrum Usług – Wspólne działania na rzecz społeczności lokalnej”, którego adresatami są: osoby niepełnosprawne i ich opiekunowie, osoby niesamodzielne, rodziny mające trudności życiowe, rodzice i dzieci pieczy zastępczej.

W związku z epidemią COVID-19 GOPS udziela pomocy osobom na kwarantannie lub izolacji poprzez dostarczanie lekarstw, żywności, opału oraz w pozbywaniu się śmieci. W ramach projektu „Liderzy Kooperacji” gmina otrzymała pomoc rzeczową w postaci środków i sprzętu ochrony osobistej dla ośrodka pomocy społecznej. Jednocześnie realizujemy projekt „Wspieraj Seniora”, który ma na celu wsparcie seniorów, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu.

Szlachetne zdrowie

wydatki: 253.572,60 zł

Pod opieką lekarzy rodzinnych, położnych i pielęgniarek środowiskowych w Przychodni Nowiny SPZOZ pozostaje blisko siedem tysięcy podopiecznych.

Opieką profilaktyczną w środowisku nauczania i wychowania objęci są uczniowie i wychowankowie z gminnych placówek edukacyjnych, a opieką z zakresu medycyny pracy objęci są pracownicy kiludziesięciu firm.

W roku 2020 Przychodnia udzieliła ponad 27 tys. świadczeń w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej. Pomimo obowiązującego od dnia 20 marca stanu epidemii, konieczności zachowania reżimu sanitarnego i trudnej sytuacji z dostępnością personelu medycznego, świadczenia udzielane były nieprzerwanie, zgodnie z obowiązującą umową z Narodowym Funduszem Zdrowia. Pacjenci obsługiwani byli nie tylko w formie teleporad, ale w przypadkach które tego wymagały w formie wizyty osobistej u lekarza, podczas wizyt domowych zarówno lekarskich jak i pielęgniarzkich. Przez cały czas na miejscu przyjmowani byli mali pacjenci w poradni dla dzieci.

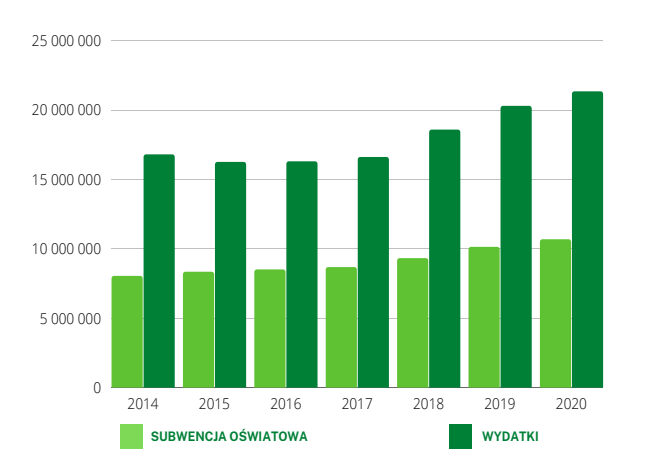
Przychodnia zrealizowała też na zlecenie gminy na dodatkowe programy profilaktyczne w zakresie prewencji zakażeń grypą (143 dawki), prewencji zakażeń meningokokowych (70 dawek), prewencji ospy wietrznej (18 dawek), prewencja zakażeń brodawczakiem ludzkim HPV dla dziewcząt z rocznika 2006,2007 (12 dawek).

W ramach Programu pn. „Powiat kielecki przyjazny dla mieszkańców w ograniczaniu skutków niepełnosprawności” osiem osób z niepełnosprawnościami skorzystało z dowozu, wykonano u nich łącznie 380 różnych zabiegów rehabilitacyjnych w 2020 r.

W szkolnej ławie

wydatki: 21.329.030,41 zł

W sumie w 2020 roku na edukację w gminie wydano łącznie 21.329.030,41 zł, w tym część oświatowa subwencji wyniosła zaledwie 10 679 091,00 złotych, co stanowi 50% wydatków. Pozostała ich część jest pokrywana z budżetu gminy.

Wydatki na oświatę w latach 2014-2020.

W 2020 r. w gminie funkcjonowały: Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Nowinach, Szkoła Podstawowa im. „Orląt Lwowskich” w Nowinach, Zespół Placówek Integracyjnych w Kowali, Zespół Placówek Oświatowych im. „Pierwszej Kampanii Kadrowej” w Bolechowicach, Przedszkole Samorządowe im. „Pluszowego Misia” w Nowinach, Żłobek Gminny w Nowinach.

Szkoła Podstawowa im. Orląt Lwowskich w Nowinach liczy 564 uczniów i 65 nauczycieli, Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Nowinach: 90 uczniów i 24 nauczycieli, Zespół Placówek Integracyjnych w Kowali: 103 uczniów i 29 nauczycieli w szkole podstawowej oraz 56 przedszkolaków i 11 nauczycieli w przedszkolu, Zespół Placówek Oświatowych w Bolechowicach: 133 uczniów i 21 nauczycieli oraz 67 przedszkolaków i siedmiu nauczycieli, Przedszkole Samorządowe im. Pluszowego Misia w Nowinach: 220 przedszkolaki i 28 nauczycieli, Żłobek Gminny w Nowinach: 45 dzieci i 13 opiekunów.

Jednym ze wskaźników efektów nauczania są wyniki egzaminów ósmoklasisty. Uczniowie szkół podstawowych osiągnęli satysfakcjonujące wyniki nauczania, zarówno powyżej średniej krajowej, jak i wojewódzkiej. Na szczególną uwagę zasługuje niezwykle wysoki poziom egzaminów z języka niemieckiego.

PRZEDMIOT	WYNIK % GMINA	WYNIK % POWIAT	WYNIK % WOJ. ŚW.	WYNIK % KRAJ
JĘZYK POLSKI	59	59	59	59
MATEMATYKA	49	47	46	46
JĘZYK ANGIELSKI	59	50	52	54
JĘZYK NIEMIECKI	90	53	47	45

Wyniki egzaminów ósmoklasisty w gminie, powiecie, województwie i kraju.

Na poziomie gminnym najlepsze wyniki nauczania osiąga Szkoła Podstawowa im. Orląt Lwowskich w Nowinach.

SZKOŁA PODSTAWOWA	JĘZYK POLSKI	MATEMATYKA	JĘZYK ANGIELSKI	JĘZYK NIEMIECKI
BOLECHOWICE	51	49	58	-
KOWALA	56	41	56	-
NOWINY	61	50	60	90

Wyniki egzaminów ósmoklasisty w szkołach gminnych.

Uczniowie szkół odnoszą sukcesy w wielu konkursach tematycznych i przedmiotowych na szczeblu powiatowym, wojewódzkim, ogólnopolskim, jak i międzynarodowym. Dwóch uczniów ZSP w Nowinach uzyskało stypendia naukowe premiera na rok szkolny 2020/2021. Nauczyciele wraz z uczniami realizują programy, projekty i innowacje pedagogiczne. Dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych cyklicznie prowadzone są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, rewalidacyjne, logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne oraz inne zajęcia specjalistyczne. Na szczególną uwagę zasługują zajęcia z języka niemieckiego w ramach programu DSD dla 6 grup międzyoddziałowych. W ZSP w Nowinach z kolei nauczamy języka hiszpańskiego, który, jak każdy wie, jest językiem piłkarzy. W ZPO w Bolechowicach oraz ZPI w Kowali realizowano projekty językowe z języka angielskiego.

Uczniowie objęci byli pomocą psychologiczno-pedagogiczną, rozwijano także rozwój emocjonalny i społeczny u dzieci i młodzieży m.in. poprzez promocję działalności wolontaryjnej oraz realizację projektów edukacyjnych.

Od września 2020 roku uczniowie Szkoły Podstawowej w Nowinach mogą korzystać z odnowionej sali gimnastycznej i pomieszczeń bloku sportowego, a każdy uczeń z klas 4-6 otrzymał do własnej dyspozycji szafkę na podręczniki i przybory szkolne.

78 uczniów otrzymało stypendia Wójta Gminy przyznawane na mocy Uchwały Rady Gminy. 56 uczniów otrzymało stypendia naukowe, a 22 uczniów – sportowe.

W czasie wolnym

Kultura wydatki: 2.300.000,00 zł

Gminny Ośrodek Kultury „Perła” w Nowinach zajmuje się edukacją kulturalną i sportową oraz tworzy warunki dla rozwoju ruchu artystycznego, oferując zajęcia artystyczne i sportowe dla mieszkańców w każdym wieku.

W ofercie zajęć bezpłatnych w 2020 roku znalazły się zajęcia dla każdej grupy wiekowej – od najmłodszych, dzieci, młodzieży, dorosłych, po seniorów. Oferta obejmowała m.in. zajęcia plastyczne, zajęcia taneczne, zajęcia teatralne, zajęcia gitarowe, zajęcia wokalne, warsztaty zajęć kreatywnych, gimnastyka dla seniorów, warsztaty modelarskie, opiekę pozalekcyjną w świetlicach w Nowinach, Woli Murowanej i Szewcach. GOK organizował również Wakacje w gminie – stacjonarne półkolonie oraz Ferie w gminie z bogatą ofertą zajęć, bale karnawałowe oraz spektakl dla dzieci.

Pomimo pandemii udało nam się wspólnie zorganizować kilkanaście wydarzeń: Orszak Trzech Króli, pikniki w Woli Murowanej, uroczystości patriotyczne połączone z podchodami przy pomniku w Szewcach, Dzień Kobiet, Ogólnopolski Turniej Gier Komputerowych FIFA 2020. W formule on-line, za pośrednictwem profilu na Facebooku zorganizowano konkursy plastyczne dla dzieci, konkurs fotograficzny, obchody Święta Niepodległości, wirtualną wystawę dawnych pocztówek świątecznych oraz koncert świąteczny on – line „Świąteczne Widowisko Muzyczne”, podczas

którego wystąpili muzycy Orkiestry Dętej Nowiny, piosenkarze Studio Piosenki Miniaturka oraz dzieci z kółka gitarowego.

Czytelnictwo wydatki: 221.340,63 zł

Ze względu na pandemię Covid – 19 w 2020 r. biblioteka była nieczynna dla czytelników przez 53 dni. Wpłynęło to na zmniejszenie ilości zapisanych czytelników, wypożyczeń oraz odwiedzin w bibliotece. W ubiegłym roku liczba księgozbioru wzrosła o 1283 woluminy, a odwiedziło ją 3882 czytelników, którzy wypożyczyli w sumie 9834 książek (adekwatnie w 2019: zakupiono 1026 woluminów, zanotowano 5009 odwiedzin, wypożyczono 11090 książek. Biblioteka posiada 78% książek zaewidencjonowanych w systemie MAK+, a do końca 2021 r. zamierza wprowadzić do niego wszystkie książki i od 2022 r. wprowadzić system elektroniczny, za pośrednictwem którego książki będzie można wypożyczyć, zarezerwować lub przedłużyć wypożyczenie.

Biblioteka zrealizowała projekty: „Świątokrzyska e-czytelnia – literatura piękna” udostępniając 1703 publikacje na platformie IBUK Libra, „Mała książka – wielki człowiek” zachęcając rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem, „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” uzyskując dofinansowanie na zakup 243 nowych książek.

Aktywność fizyczna

360 zawodników, 90 uczniów liceum sportowego, 18 grup treningowych, 15 trenerów uczestniczących w rozgrywkach na poziomie lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim – te liczby robią wrażenie, ale za nimi kryją się ludzie pełni pasji, oddani wykonywanym przez siebie obowiązkom, przekonani, że dzięki ich pracy dzieci i młodzież z gminy Nowiny będą rozwijać się aktywnie, będą żyć radośnie i pełnią życia. Tak właśnie wygląda sport w gminie Nowiny.

Kompleks sportowy w Nowinach.

Na niedawno rozbudowanym kompleksie piłkarskim od rana do późnych godzin wieczornych odbywają się treningi. Korzystają z nich nie tylko lokalne kluby – ćwiczyły tu drużyny AEK Ateny, reprezentacje Dziewcząt Polski, Szwajcarii, reprezentacje chłopców U20 Polska, Estonia, SZPN – reprezentacje w różnych kategoriach wiekowych czy trzecio – i czwartoligowe kluby piłkarskie.

Dbając o najmłodszych we wrześniu piłkarskie kluby sportowe zawarły porozumienie dotyczące rozwoju sportu w gminie, w szczególności piłki nożnej poprzez wprowadzenie m.in. ujednoliconego systemu treningowego.

Każdego roku pływalinię „Perła” odwiedza około 200 tys. klientów. W ubiegłym roku odwiedzin było znacznie mniej – 93 766 klientów. Należy podkreślić, iż na tak niską frekwencję wpływ ma to, że w związku z COVID-19 Ośrodek, nie prowadził swojej działalności w okresach od 12 marca do 11 czerwca oraz od 17 października do 31 grudnia 2020 r. Również z tego powodu nie można uznać za miarodajną liczbę klientów siłowni, których było niemal 10 tys.

Wspieramy kluby sportowe działające na terenie gminy: GKS Nowiny, GKS Futsal Nowiny, Nowińską Akademię Futsal, UKS Fukutenjin, a od tego roku – również Klub Karate Kyokushin Chikara, przeznaczając na rozwój kultury fizycznej i sportu ponad 360 tys. zł.

Co dalej?

Nie sposób myśleć o przyszłości nie biorąc pod uwagę sytuacji finansowej gminy. Pomimo, że obecnie jest ona bardzo dobra, istnieje wiele czynników, które mogą sprawić, że w nadchodzących latach ulegnie ona diametralnej zmianie.

Przede wszystkim istotne będą decyzje, które zapadną na szczeblu krajowym. Planowany wzrost kwoty wolnej od podatku do 30.000 zł może uszczuplić wpływy gminy z PIT nawet o ¼, czyli o około 2 mln zł rocznie.

Na wysokość przychodów w najbliższych latach w znacznym stopniu będzie mieć też rozstrzygnięcie podatkowe dot. kwalifikacji obiektów budowlanych. Spór o wartości przekraczającej 10 mln zł wraz z odsetkami z przedsiębiorcą prowadzącym działalność na terenie gminy, który wystąpił o zwrot podatku od nieruchomości pięć lat wstecz, obecnie toczy się przed Samorządowy Kolegium Odwoławczym. Negatywne rozstrzygnięcie dla gminy będzie oznaczać konieczność zwrotu tej kwoty. Spór dotyczy interpretacji obiektów budowlanych i kwalifikacji ich jako budowle lub budynki i deklaracji wg odpowiedniej stawki podatku od nieruchomości.

Kolejnym problemem są rosnące koszty oświaty narzucone z góry, za którymi nie idzie wzrost subwencji oświatowej. Już teraz wydatki przeznaczone na oświatę przekraczają 1/3 wszystkich wydatków bieżących w gminie. Jeżeli sytuacja nie ulegnie zmianie, na inne działania może zabraknąć pieniędzy.

A działań tych jest niemało, choć najważniejszym z nich w tym momencie jest usunięcie składowiska odpadów zlokalizowanego przy ulicy Składowej w Nowinach. Koszt szacowany jest na 7-8 mln zł. To kwota przewyższająca możliwości finansowe niemal każdego samorządu w Polsce. Pomimo, że decyzja dot. konieczności usunięcia odpadów i gospodarowania nimi wciąż nie jest prawomocna, już w 2020 r., zanim doszło do wydania decyzji podjęliśmy działania zmierzające do zabezpieczenia jak największej kwoty w budżecie gminy na ten cel, ograniczając wydatki bieżące i inwestycyjne, co pozwoliło na wygospodarowanie kwoty 3 mln zł. Mając świadomość, że jest ona niewystarczająca, dokonujemy kolejnych cięć i ograniczeń. Uprzątnięcie składowiska z pewnością potrwa wiele miesięcy, zwłaszcza, że zarówno nasza gmina, jak i wiele innych gmin w Polsce, nie może liczyć na realne wsparcie administracji centralnej w tym zakresie. Tym samym realny koszt usuwania odpadów pokryty musi zostać przez samorząd, a to wiąże się z koniecznością rezygnacji z inwestycji na wiele lat.

Aby nie być pesymistą należy jednak dostrzec wiele pozytywnych zmian, których efekty będą widoczne w kolejnych latach. Zagospodarowanie terenów inwestycyjnych po niedosłej fabryce tlenku glinu nie tylko wpłynęło korzystnie na krajobraz, ale przede wszystkim – w niedalekiej przyszłości da wymierne korzyści dla budżetu naszej gminy poprzez wpływ podatków od nieruchomości oraz podatków dochodowych od firm, które właśnie tutaj rozwijają swą działalność. Podobnie rzecz ma się z działkami budowlanymi, które wkrótce w całości zostaną zagospodarowane w Zgórsku przez nowych mieszkańców.

Ogromną radość i nadzieję budzi rozwój sportu w naszej gminie. Niespotykana liczba zawodników i sukcesy drużyn niezwykle cieszą, tym bardziej, że zapewnienie dzieciom i młodzieży aktywności fizycznej daje im świetny start w dorosłość, zarówno pod względem fizycznym, jak i mentalnym. Niezwykle ważnym czynnikiem jest też promocja gminy poprzez sport, dzięki czemu Nowiny nie kojarzą się już wyłącznie z przemysłem w negatywnym znaczeniu, ale także ze sportem, co daje dalsze możliwości rozwoju.

Pomimo, że kolejne lata będą niezwykle trudne, dołożymy wszelkich starań, aby przede wszystkim zapewnić naszym mieszkańcom bezpieczeństwo chroniąc ich życie i zdrowie poprzez usunięcie odpadów, ale także realizując ich oczekiwania inwestycyjne. W najbliższym czasie będzie to rewitalizacja Nowin, na którą uzyskaliśmy dofinansowanie unijne.

Nowiny, 31 maja 2021 r.

R A P O R T

o stanie gminy 2020

porozmawiajmy!

transmisja na żywo na profilu @gminanowiny

16 czerwca, godz. 17.00

debata nad raportem o stanie gminy
sesja Rady Gminy

23 czerwca, godz. 11.00

Rok w obiektywie

Orszak Trzech Króli.

W Nowinach powstały domki dla kotów.

Dzień Kobiet w Nowinach.

Odkazanie altan.

Protest przed Starostwem Powiatowym.

Nietypowy Dzień Dziecka - podchody na kartce papieru.

Otwarcie placu zabaw w Woli Murowanej.

Gaszyn challenge.

Turniej o Puchar Wójta Gminy.

Święto Wojska Polskiego na lotnisku w Kowali.

Sportowcy mają już nową siedzibę.

Wrześniowe obchody w Szewcach.

Otwarcie ścieżki rowerowej.

Pożegnanie lata.

Zawarcie porozumienia dot. rozwoju sportu w gminie.